

Резюме на основните елементи от ГСП от 2024 година на ТП ДЛС „РОСИЦА”

*/бивше ТП ДЛС „Росица“, територия преди обединяването с ТП ДГС „Севлиево“ от
01.04.2020 година/*

индикатор 7.5.1 от Националният стандарт на Република България

Инвентаризацията на горските територии, горскостопанският план за държавните горски територии (ГСП), плана за ловностопанските дейности и плана за дейностите по опазване от пожари на ТП ДЛС „Росица“ е изготвен от лесоустройствена група при "Силва 2003" ООД гр. София, утвърден със Заповед № ЗАП-00011/09.01.2026 година от Изпълнителния директор на ИАГ, гр. София.

Предмет на настоящата записка е инвентаризацията на горските територии в района на дейност на Териториално поделение „Държавно ловно стопанство Росица“, гр. Севлиево, землища на с. Батошево, с. Стоките и с. Кръвеник, изработването на горскостопански карти, горскостопански план за държавните горски територии, ловностопански план и за дейностите по опазване от пожари.

Записката е изготвена в четири раздела: Раздел I - Инвентаризация на горските територии в района на дейност на ТП „ДЛС Росица“, Раздел II – План за дейностите за защита на горските територии от пожари, Раздел III - Горскостопански план на горските територии - държавна собственост, Раздел IV – Приложение за оценка на предвидените мероприятия в горскостопанския план, ловностопанския план, плана за дейностите за защита на горските територии от пожари в защитените зони по чл.4, ал.1 от ЗБР и в защитените територии, обявени по ЗЗТ.

При инвентаризацията са показани всички гори, отговарящи на определението за гора в Закона за горите, независимо от вида територия и собственост.

Инвентаризацията на горските територии и Горскостопанският план са разработени въз основа на горскостопанските карти и кадастралните карти на землищата в района на дейност на ловното стопанство.

Същите са съобразени с изискванията на „Наредба № 18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии“, Закона за горите (обн. ДВ бр.19 от 8 март 2011 год.) и утвърденото от Изпълнителна агенция по горите Задание за инвентаризация и планиране.

Инвентаризацията и Горскостопанският план са изготвени въз основа на теренни проучвания, извършени през лятото и есента на 2023 година на базата на “Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България” - 2011 година.

Горскостопанските карти са изготвени въз основа на кадастрални карти и карти на възстановената собственост, предоставени от възложителя, актуални към 31.12.2023 г., топографски планшети в мащаб М 1:10000 и аерофотоснимки, заснети през 2022 и 2023 година.

В горскостопанския план за държавните горски територии са разработени подробно вида и обема на лесоустройствени мероприятия и свързаните с тях стопански дейности за период от десет години.

В Глава I подробно са анализирани природните условия и типовете горски месторастения в района на стопанството и е изчислен еколого-икономическият ефект от проектирания подходящ за месторастенията бъдещ състав.

В плана на основа на данните от таксацията, дървопроизводителните възможности на месторастенията и анализа на досегашното стопанисване са дадени насоките за по-нататъшно стопанисване, общо за стопанството и за всяко насаждение поотделно. Целта е да се постигне максимален качествен и количествен ефект от стопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводството, така и от използването на всички останали полезни функции на горите.

Наред с инвентаризацията и горскостопанския план е изготвен и ловностопански на територията на действие на ловното стопанство, разработен в отделен том - Том II.

Разгледани са природните и икономическите условия в района, направен е анализ на досегашното стопанисване, характеристика на горските територии и са предвидени горскостопански мероприятия, целящи увеличаване продуктивността на гората и подобряване на нейните защитни и специални функции.

а/ Цели на стопанисването

Териториално поделение Държавно ловно стопанство (ТП ДЛС) „Росица“ гр. Севлиево носи името си от най-голямата река на територията си – р. Росица. До 31.12.1998 година държавна дивечовъдна станция „Росица“ е била със статут на горско стопанство, след което за периода до 01.01.2001 година е със статут на държавно лесничейство и от 02.01.2001 година, съгласно заповед № 9 от 09.01.2001 година, е обявено за Държавна дивечовъдна станция, която с решение № 1663 на Габровски районен съд от 20.12.2002 година е регистрирана по Търговския закон. От 01.06.2008 година името е Държавно ловно стопанство „Росица“. От 01.04.2020 към ТП ДЛС „Росица“ е присъединено ТП ДГС „Севлиево“.

Навсякъде границите са ясно изразени и минават по добре очертани дерета, била, автомобилни пътища. На север ТП „ДЛС Росица“ граничи с бившето ТП „ДГС Севлиево“, сега част от стопанството, на изток и североизток с ТП ДГС „Габрово“, на юг с ТП „ДЛС Мазалат“ и Национален Парк „Централен Балкан“, а на запад с ТП ДЛС „Русалка“ гр. Априлци.

Територията на устройваната горскостопанска единица се намира в Габровска област и обхваща част от територията на община гр. Севлиево, която включва цялото землище на с. Батошево и части от землищата на с. Стоките и с. Кръвеник, с изключение на териториите попадащи в НП „Централен Балкан“.

В горско-административно и териториално отношение ТП ДЛС „Росица“ е поделение на Северноцентрално държавно предприятие гр. Габрово и попада в района на дейност на Регионална дирекция по горите гр. Велико Търново.

Инвентаризацията и Горскостопанския план са изготвени въз основа на теренни проучвания, извършени през лятото и есента на 2023 година на базата на “Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България” - 2011 година.

В ГСП подробно са анализирани природните условия и типовете горски месторастения в района на стопанството и е изчислен еколого-икономическият ефект от проектирания подходящ за месторастенията бъдещ състав.

В резултат на изводите от състоянието на растителността и насажденията се дава и оценка на типовете горски месторастения и видовете подходящи за всеки тип месторастение за в бъдеще.

Целта на настоящия ГСП е с направения анализ на типовете месторастения и продуктивната им възможност, насоките на стопанисването на насажденията да бъдат такива, че да се осигури максимален производствен ефект, както по количество, така и по качество на добиваните сортименти. Наред с това с определянето на видовете подходящи за всеки тип месторастение в най-кратки срокове ще се увеличи продуктивността на гората от единица горска площ, ще се подобрят защитните, водоохранни, водорегулиращи, здравни и други специални функции на насажденията.

ТП ДЛС „Росица“, като териториално поделение на Северноцентрално държавно предприятие, осъществява функциите на държавното предприятие в определения му обхват на дейност, а именно:

- изпълнение на горскостопанския план за горските територии – държавна собственост;
- изпълнение на ловностопанския план;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии – държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии – държавна собственост;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;
- опазване на горските територии – държавна собственост;
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

То организира и провежда противопожарни мероприятия в горските територии.

Държавното ловно стопанство извършва стопанисване и ползване на дивеча в държавните ловностопански райони на територията на ТП ДЛС „Росица“ в случаите и по реда, определени в Закона за лова и опазване на дивеча. Поддържа разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.

Държавното ловно стопанство управлява горите от държавните горски територии, извършва организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия в тях.

То осъществява организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии. Създава нови гори върху земеделски територии.

Държавното ловно стопанство осъществява опазването на горските територии и опазване на дивеча и рибното богатство. То може да осъществява и други дейности, в т. ч. туристическа, рекламна и външнотърговска дейност.

б/ Описание на горските ресурси, екологичните ограничения, ползване и собственост на земите, социално-икономическите условия, както и профила на прилежащите територии

Държавно ловно стопанство „Росица” се намира между 42°45' и 42°53' северна ширина и между 24°58' и 25°11' източна дължина по Гринуич. Съставено е от един основен комплекс гора с неправилна кръгла форма и множество малки горички и комплекси пръснати из селскостопанския фонд, които изцяло попадат в северните склонове на Централна Стара планина на изток от вр. Русалка (Марагидик) между върховете Зелениковец, Куртбашица, Мали бухал, Корита и Мезева локва от юг; на север по билата на Леви връх – Черешките – Бобчовица и Бухала – Мечкови чуки; на изток Мечкови чуки – Осениковец – Мезева локва и запад вр. Зелениковец по р. Киевщица. Най-високата точка на стопанството е 1430 м н.в., а най-ниската - 250 м н.в.

Общата площ на инвентаризирани горски територии в ТП „ДЛС Росица” е 13610.5 ха.

Залесената площ е 13288.5 ха, или 97.6 % от общата площ.

Преобладават широколистните високоствъблени гори – 10549.1 ха (79.4% от залесената площ), следват, иглолистни гори – 1920.5 ха (14.5 % от залесената площ), издънковите за превръщане в семенни гори – 442.3 ха (3.3% от залесената площ) и нискоствъблени гори – 376.6 ха (2.8 % от залесената площ).

Изредени култури са констатирани върху площ от 53.5 ха (0.4% от залесената площ), които трябва да се преоценят с оглед пълноценното използване на дървопроизводителната площ.

Изредените естествени насаждения заемат 409.5 ха (3.0% от залесената площ) и представляват основно насаждения на бедни и ерозирани месторастения.

Незалесената дървопроизводителна площ (сечища, голини) е 8.5 ха. Голините заемат площ от 6.1 ха, а сечищата 2.4 ха.

Недървопроизводителната площ е 313.5 ха, или 2.3 % от общата площ на горското стопанство. С най-голям дял са дивечовите ливади – 94.2 ха (0.7% от общата площ), следва поляни – 69.5 ха (0.5% от общата площ), дивечова нива – 54.5 ха (0.4% от общата площ), авт. път III категория – 29.4 ха (0.2% от общата площ), авт. път IV категория – 27.3 ха (0.2% от общата площ), просека – 25.9 ха (0.2% от общата площ), лесонепригодна голина – 5.0 ха (0.1% от общата площ) останалите недървопроизводителни площи са под 5.0 ха.

Недървопроизводителните площи, спомагащи за развитието на дивечовъдството са дивечови ниви и дивечови ливади с обща площ 148.7 ха.

За нормалното провеждане на горскостопанските мероприятия служат автомобилните пътища III, IV категория и асфалтови с обща площ 57.6 ха.

Съгласно кадастрална карта по видове собственост към 31.12.2023 година, горските територии се разпределят както следва:

Таблица
Разпределение на общата площ по собственост

	Вид територия			
	Води и водни обекти	Горска	Земеделска	Всичко
Държавна	1.3	10166.4	52.2	10219.9
Общинска	18.6	510.3	241	769.9
Частна		1181.5	305.5	1487
чл.19 от ЗСПЗЗ			1124.9	1124.9
Юридически лица		6.8	2	8.8
Общо	19.9	11865	1725.6	13610.5

в/ Описание на лесовъдските и/или други системи за управление, базирани на екологията на въпросната гора и информация от инвентаризацията на ресурсите

Според класификационната схема на типовете горски месторастения, територията на ловното стопанство попада в Мизийска област – подобласт Северна България. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (М-I) и в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (М-II). Те от своя страна са разделени на 4 подпояса с неголямо видово разнообразие, а именно:

1. Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

Естествените насаждения в този подпояс са представени главно от габър, цер, благун, бук и келяв габър, както и култури от бял бор, черен бор, акация (голяма част от която - издънкова) и смърч.

2. Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в.)

Облика на този подпояс се оформя от буково-габъровите гори. Букът образува чисти и смесени с габър, по-рядко с цер и сребролистна липа насаждения. В този подпояс се намират и някои габъррови насаждения с много добра производителност. Създадените култури са от бял бор, черен бор и смърч.

3. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

Този подпояс се среща изцяло в Старопланинския масив и в него преобладават чистите широколистни гори от бук, както и смесените с габър. Като единични примеси се срещат явор, липа, трепетлика и други. Културите, създадени тук, са от бял бор и черен бор.

4. Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

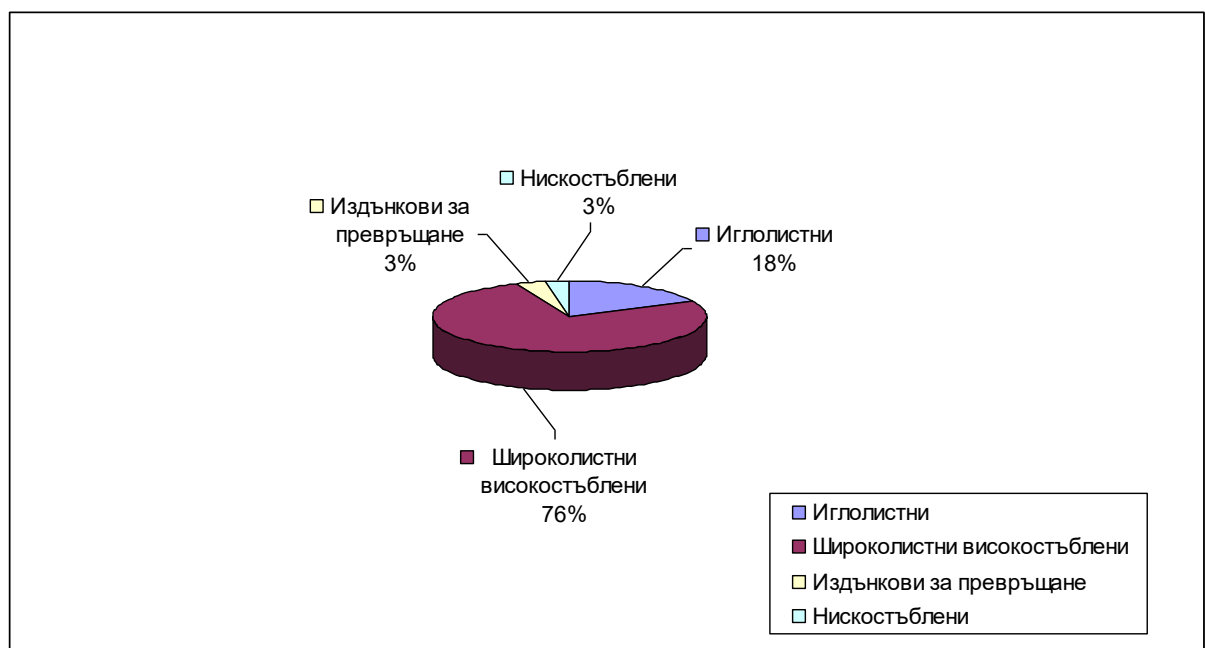
Облика на този подпояс се определя изцяло от чистите широколистни гори от бук. Като единични примеси се среща габъра, но много рядко. Културите създадени тук са предимно от смърч и бял бор.

От храстовата растителност са разпространени обикновения глог, дрян, келяв габър и др.

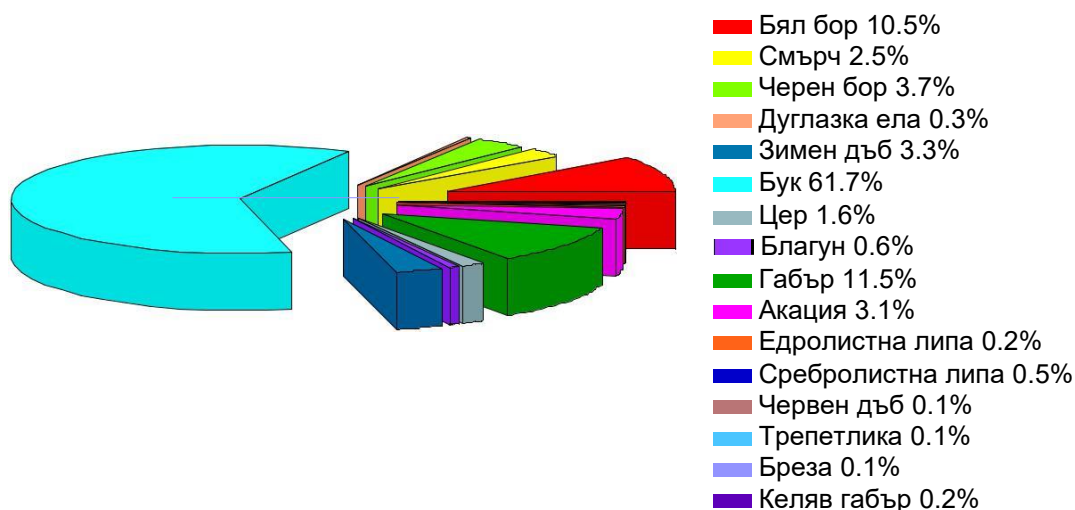
След провеждане на предвидените лесовъдски мероприятия, бъдещият състав на насажденията ще бъде по-устойчив биологически, с по-висока продуктивност и по-добри защитни и рекреационно-украесни функции.

Диаграма № 1

Разпределение на залесената площ на ТП ДЛС „Росица” по видове гори

Диаграма № 2
Разпределение на залесените площи на ТП ДЛС "Росица"
по дървесни видове

г/ Описание и обосновка на планираните горскостопански мероприятия с лесовъдската и екологичната им логика, върху която са основани

Основния приоритет при управлението на горите е тяхното устойчиво стопанисване и ползване. Тук влизат както ползването на горите и техните материални ресурси (основни и странични/специални ползвания), така и проблемите, свързани с опазването и организацията на дейностите в горите и взаимодействията между собственици, стопани и ползватели.

Основната цел е горите да се стопанисват устойчиво, като се използват щадящи горскодървесната растителност лесовъдски системи и практики, осигуряващи трайно задоволяване на нуждите на обществото от дървесни и недървесни ресурси.

Освен насоката на стопанисване, в горите, държавна собственост, са предложени и видове сечи, които нямат задължителен характер: възобновителни (съобразно възприетите турниси по стопански класове), отгледни, селекционни и сечи за трансформация.

При планирането на насоката на стопанисване „възобновяване“ като приоритет е заложено изпълнението на защитната и специална функция и производство и добив на висококачествена дървесина, създаване на условия за семенно възобновяване, подобряване на здравословното състояние, опазване на биологичното разнообразие на горите. С планираната насока на стопанисване - отгледна сеч се цели регулиране на състава, произхода и растежа на насажденията, селекция на дърветата, подобряване на защитните и рекреационни функции, подобряване на здравословното състояние и устойчивост на насажденията, съкращаване срока за производство на едра строителна дървесина, намаляване риска от пожари. Интензивността и повторемостта им е избрана в зависимост от състава, възрастта и състоянието на насажденията. Селекционни сечи са планирани в насажденията от горската семепроизводствена база. Сечи за трансформация са предвидени в иглолистни култури с цел възстановяване на автохтонната растителност и в насаждения с цел въвеждане в единично-изборна форма на стопанство чрез постепенна трансформация на структурата на насажденията.

Планираните мероприятия и стопанисването в горските територии, попадащи в горските типове природни местообитания в границите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие са насочени към поддържане или възстановяване на тяхното благоприятно състояние, чрез използване на лесовъдски системи, които толерират местните растителни видове; забрана за залесяване с чужди видове и/или произходи, както и залесяване на естествените открити пространства в местообитанията, ограничаване на нискостъблено и едновъзрастно стопанисване на горите; съхраняването на характерните за местообитанието дървесни видове и произходи при провеждане на лесовъдските дейности, трансформация на

горскостопанските дейности от едроплощни към дребноплощни, поддържане на мъртва дървесина до 10 % от запаса на насажденията, с изключение на насаждения от първи и втори клас на пожароопасност, запазване на дървета с хралупи, единични и групи от стари дървета, планиране и прилагане на природосъобразни технологии при провеждане на горскостопанските дейности, запазване целостта на ландшафта при планиране на горски пътища и на съпровождащата горскостопанската дейност инфраструктура, поддържане на зони около постоянните водни течения с ширина не по-малка от 15 метра, в които не е планирано провеждането на сечи или е планирано да се провеждат с интензивност не по-голяма от 5 % от запаса на насажденията.

1.1. Насока на стопанисване - Възобновяване

Общата площ, предвидена с насока на стопанисване „Възобновяване” е 2142.4 ха.

Планирани са следните възобновителни сечи:

1.1.1. Краткосрочно постепенна

Краткосрочно-постепенната сеч се провежда на малки площи с размер на отделното сечище до 2 ха. В насаждения с доминиращо участие на бука над 5/10 от състава на дървостоя, допустимият размер на отделното сечище е до 10 ха. Сечта се провежда чрез отсичане на дърветата равномерно по площта на отделното сечище на 3 или 4 фази. Възобновителният период за отделните сечища е не по-кратък от 15 години. Подготвителната фаза се провежда при склопеност над 0,8, когато липсва семенно възобновяване от целевите дървесни видове. Склопеността се намалява до 0,7 – 0,8, а интензивността на сечта е до 25 на сто. Осеменителната фаза се провежда с интензивност до 30 на сто, като склопеността се намалява до 0,5 – 0,6. Тази фаза на сечта се провежда не по-рано от 5 години след подготвителната фаза.

Осветителната фаза се провежда не по-рано от 5 години след осеменителната фаза при покритие над 50 на сто на площта на сечището с достатъчно количество подраст. Интензивността на сечта е до 50 на сто, като склопеността се намалява до 0,3 – 0,4. Окончателната фаза се провежда при склопеност на дървостоя в сечището не по-голяма от 0,4 и покритие над 80 на сто на площта с достатъчно количество укрепнал подраст. При провеждането на окончателната фаза в площните сечища се оставят от 3 до 5 биотопни дървета от зрелия дървостой на един хектар. Окончателна фаза се провежда не по-рано от 3 години след предходната фаза.

Краткосрочно-постепенната сеч е планирана на площ 3.0 ха, представляваща 0.1% от общата площ на възобновителните сечи. Интензивността на сечта е 20% до 25%.

Сечта е планирана в следните стопански класове:

Стопански клас	Площ (ха)	Ползване (куб/м)
1. Смесен високобонитетен за превръщане	3.0	110

Общият добив планиран с краткосрочно-постепенна сеч е в размер на 110 куб. метра без клони.

1.1.2. Постепенно-котловинна

Постепенно-котловинната сеч се провежда в гори от светлолюбиви дървесни видове независимо от произхода им. В насаждения със склопеност, по-голяма от 0,8, и липса на възобновяване склопеността се намалява до 0,6 - 0,7 с цел поява на естествено възобновяване. Възобновените участъци се отварят под формата на котли, като сумарната площ на котлите не надвишава 30 % от площта на насаждението.

В местата с достатъчно количество подраст се отварят до 3 котела на един хектар, всеки с диаметър до два пъти средната височина на насаждението. Дървостоят около котлите в ивица с ширина 15 - 20 м може да се изрежда до склопеност 0,5 - 0,6. Котлите се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно количество подраст. Разширяването се извършва равномерно или неравномерно в зависимост от посоката на възобновяване. Около разширените котли може да се формира ивица с ширина 15 - 20 м и се допуска изреждане до склопеност 0,5 - 0,6. Интензивността на сечта е до 30 на сто при всяка лесовъдска намеса. Възобновителният период на постепенно-котловинната сеч е не по-малък от 20 години, като за горите в „Натура 2000” е 30 години, а периодът между отделните лесовъдски намеси е не по-малък от 5 години, като за насаждения в „Натура 2000” е 8 години. При склопеност на насаждението под 0,3 между котлите и наличие на достатъчно количество укрепнал подраст интензивността на сечта е до 90 %. Едновременно със сечта във възобновените участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

Постепенно-котловинна сеч е планирана на площ 19.0 ха, представляваща 0.9% от общата площ на възобновителните сечи.

Интензивността на сечта е 20% до 30%.

Сечта е планирана в следните стопански класове:

Стопански клас	Площ (ха)	Ползване (куб/м)
1. Смесен високобонитетен за превръщане	19.0	710

Общият добив планиран с постепенно котловинна сеч е в размер на 710 куб. метра без клони.

1.1.3. Групово-постепенна

Групово-постепенна сеч се провежда във:

1. насаждения с преобладание на сенкоиздържливи дървесни видове;
2. разновъзрастни високостъблени насаждения;
3. насаждения от светлолюбиви дървесни видове, когато възобновяването е от сенкоиздържливи видове или са налице условия за такова възобновяване;
4. бялмурови насаждения;

Групово-постепенната сеч се провежда с цел формиране и поддържане на неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените и 30 години за издънковите насаждения.

Групово-постепенната сеч се провежда при спазване на следните правила:

1. дървостоят се отсича постепенно под формата на прозорци, които се разширяват а лесовъдските намеси се провеждат най-малко на 4 пъти, като периодът между отделните намеси е не по-малък от 7 години;
2. прозорците се залагат в местата със започнал възобновителен процес;
3. при липса на възобновяване прозорците се залагат на два пъти в места със склопеност, по-голяма от 0,6, като първия път склопеността в прозореца се свежда до 0,4 в семеносна година, а окончателното изсичане на дървостоя в прозореца се извършва при започнал възобновителен процес;
4. на 1 ха се залагат до 3 прозореца;
5. дървостоят около прозорците в ивица с ширина 15 - 20 м се изрежда до склопеност 0,5 - 0,6;
6. разширяването на прозорците се извършва, когато подрастът е в достатъчно количество и е укрепнал;
7. едновременно с разширяването на прозорците във възобновените участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

На територията на ТП „ДЛС Росица” групово-постепенна сеч е предвидена на площ от 1948.2 ха, представляващи 91.0% от общата площ на възобновителните сечи.

Интензивността на сечта е 20% до 25%.

Сечта е предвидена в следните стопански класове:

Стопански клас	Площ (ха)	Ползване (куб/м)
1. Буков високобонитетен	540.3	40350
2. Буков среднобонитетен	1393.1	102920
3. Габъров	8.5	470
4. Буково-габъров високобонитетен за превръщане	6.3	430
Общо	1948.2	144170

Общият добив от групово постепенна сеч е в размер на 144170 куб. метра без клони.

1.1.4. Гола

Голите сечи са възобновителни сечи с последващо изкуствено или издънково възобновяване. Те се провеждат в насаждения, определени за нискостъблено стопанисване.

На територията на ТП „ДЛС Росица” гола сеч е предвидена на площ от 172.2 ха, представляващи 8.0% от общата площ на възобновителните сечи.

Общият добив планиран с гола сеч е в размер на 13125 куб. метра стояща маса без клони.

1.2. Насока на стопанисване - Отглеждане

Отгледните сечи се провеждат през периода от възникването на насаждението до достигане на неговата зрялост.

Отгледните сечи се провеждат за постигане на следните основни цели:

1. регулиране на състава и произхода на насажденията в зависимост от функциите им и поставените цели;
2. подобряване на растежа и увеличаване на производителността на насажденията, както и качеството на дървесината;
3. селекция на дърветата в насажденията;
4. подобряване на защитните и специалните функции на горите;
5. подобряване на здравословното състояние и устойчивостта на насажденията;
6. поддържане и опазване на биологичното разнообразие в горите;
7. намаляване на риска за възникване на пожари в горите;
8. съкращаване на срока за производство на качествена дървесина.

Интензивността и повторемостта на отгледните сечи са в зависимост от пълнотата и склопеността на насаждението, както и от състава, възрастта и състоянието му.

При провеждане на отгледните сечи не се допуска еднократно отсичане на повече от 30 % от запаса на насаждението с изключение на случаите, когато се прилагат схематични методи на отгледната сеч.

При провеждане на отгледните сечи се спазват принципите на позитивната селекция.

При насаждения с групова структура на дървостоя отгледните сечи може да се провеждат в групите с пълнота, по-голяма от изискващата се за провеждане на съответната отгледна сеч.

През следващото десетилетие е предвидено да се водят отгледни сечи в култури и насаждения на обща площ 2765.9 ха, с материален добив 135525 куб.м (без клони).

В Таблица № 147 е даден размерът на ползването по насоки, площ, запас, вид на сечта, стопански клас, функционална принадлежност и общо, за териториите държавна собственост в района на ТП „ДЛС Росица”.

1.2.1. Осветление

Осветленията се провеждат от възникване до склопяване на насажденията за регулиране на състава и произхода им.

В държавните гори на територията на ТП „ДЛС Росица” не се планира провеждане на осветление.

1.2.2. Прочистки

С прочистките се създават условия за подобряване на състава, произхода, здравословното състояние и механичната стабилност на дървостоя. Пълнотата на насаждението след провеждане на сечта не се допуска да бъде по-малка от 0,8.

Прочистки са предвидени на обща площ 14.4 ха с материален добив 35 куб.м (без клони).

1.2.3. Прореждания

Прорежданията се провеждат в периода на интензивен растеж на дърветата по височина с цел осигуряване на благоприятни условия за растежа им и подобряване и поддържане на жизнеността и формиране на индивидуална механична стабилност на дърветата. След провеждане на сечта пълнотата на насаждението не се допуска да бъде по-малка от 0,7.

Прорежданията са предвидени на обща площ 1575.5 ха с материален добив от 72660 куб.м. (без клони).

1.2.4. Пробирки

Пробирките се провеждат в периода на интензивен растеж на дърветата по диаметър до започване на възобновителна сеч за създаване на условия за нарастването на дърветата с желани стъблени форми по диаметър, както и за подобряване на индивидуалната им жизненост и механична стабилност, като след сечта пълнотата на насаждението не се допуска да бъде по-малка от 0,7.

За запазване и увеличаване на биоразнообразието в насаждения на възраст над 60 години около наличен единичен или групов подраст от редки дървесни видове, в диаметър не повече от височината на дървостоя се провеждат мероприятия за създаване на условия за развитието на подраста. Мероприятията включват разкъсване на склопа и изсичане на храстовата и подлесната растителност.

Пробирките са планирани на площ от 1138.5 ха с материален добив 59995 куб.м. (без клони).

1.3. Насока на стопанисване - Селекционна

Планирана е в горските семепроизводствени насаждения на площ от 60.7ха с материален добив 3060 куб.м. (без клони).

1.4. Насока на стопанисване - Трансформация

Провежда се в иглолистни култури, извън ареала на естествено разпространение с цел постепенно създаване на насаждение, в което над 50% от дърветата са с естествен семенен произход.

Планирана е в стопански класове „Бялборови култури” и „Черборови култури” на площ от 940.3 ха с материален добив 74940 куб.м. (без клони).

Ще се постигнат с извеждането на планираните върху 250.8 ха възобновителни сечи с ползване 22520 куб.м стояща маса без клони и върху 689.5 ха отгледни сечи с ползване 52410 куб.м стояща маса без клони.

1.5. Насока на стопанисване – Техническа сеч

В горите се провеждат техническа сечи:

1. създаване и поддържане на дивечова нива, дивечова просека, дивечов котел, бръстелище, ловна просека, дивечово сечище, дивечова ливада;

2. мероприятия за опазване на горските територии от пожари;

3. усвояване на дървесина от имоти с променено предназначение, имоти, върху които е учредено право на строеж, право на ползване и сервитут по реда на Закона за горите и Закона за Енергетиката;

4. стопанисване на полезащитните пояси;

5. защита на бреговете и островите на р. Дунав, както и на създадените хидромелиоративни системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите;

6. просветляване на трайни горски пътища;

Технически сечи са планирани на площ от 11.9 ха с материален добив 200 куб.м. (без клони).

1.6. Мероприятия за подпомагане на възобновяването

Те включват изсичане на подлеса и храстите, както и отглеждане на подраста с площ 20.8 ха. Площта за отглеждането на плодраста е съобразена с процента на интензивност на сечта.

д/ Ниво/обем на ползване от горски продукти и обосновка на избора на дървесните видове за добив

Общото предвидено ползване в ТП „ДЛС Росица” е върху площ от 5883.7 ха, с добив от 369 005 куб.м стояща маса без клони.

Гори със защитни и специални функции

Държавните горски територии в ТП „ДЛС Росица” са изцяло със защитни и специални функции.

Съгласно действащите нормативни документи нормите на ползване в тези гори не се контролират с формулни методи, а представляват сбор от проектираните възобновителни сечи в отделните насаждения. За да се направи съпоставка и анализ на набраното ползване при сечищната форма на стопанството, е показано изчислението на норми на ползване в обособените условни стопански класове в горите със защитни и специални функции.

Насоката е планирана по състояние в съответствие с изискванията на Наредба № 8 за сечите в горите на Република България и съобразно специфичните функции, които изпълняват тези гори.

За шест условни стопански класа – Бялборови култури, Черборови култури, Буков високобонитетен, Буков среднобонитетен, Дъбов средно и нискобонитетен и Габъров са изчислени варианти на годишно сечище.

В горските територии има обособени гори във фаза на старост „ГФС”, които не са включени в изчисленията при определяне на годишните сечища посредством формулни методи.

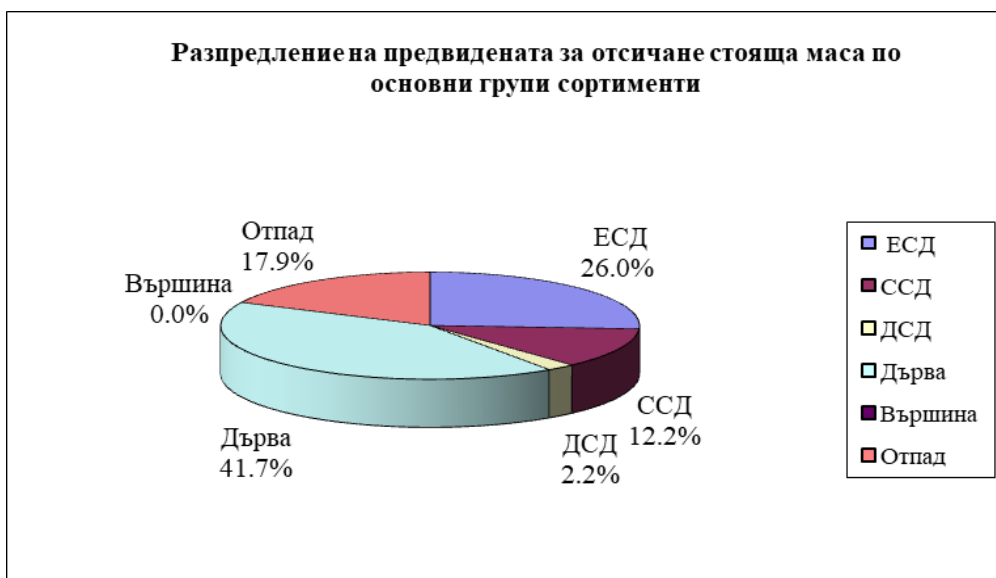
В изчисленията не са включени и насажденията, определени съгласно „ВКС 3” от Доклада за ГВКС като представителни образци (ПО), в които не се допускат горскостопански дейности, освен дейности за възстановяване до състояние, близки до естественото.

Общият размер на ползването от всички видове сечи в горите, държавна собственост през десетилетието ще бъде 415 190 куб.м. стояща маса с клони, а 369 005 куб.м стояща маса без клони, или средногодишно 36 900 куб.м, от които:

Разпределение на залесената площ с планирана насока на стопанисване и групи гори

Групи гори	мерни единици	Възоб-новяване	Отглеж-дане	Селек-ционна	Транс-формация	Техни-ческа	Общо	%
иглолистни	ха	–	–	–	940.3	7.8	948.1	16.1
	куб.м	–	–	–	74940	195	75135	20.4
широкол. високостъбл.	ха	1941.9	2655.2	60.7	–	4.1	4661.9	79.2
	куб.м	143740	130185	3060	–	5	276990	75.1
превърщане	ха	28.3	73.2	–	–	–	101.5	1.7
	куб.м	1250	2505	–	–	–	3755	1.0
нискостъблени	ха	172.2	–	–	–	–	172.2	2.9
	куб.м	13125	–	–	–	–	13125	3.6
Всичко	ха	2142.4	2728.4	60.7	940.3	11.9	5883.7	100.0
	куб.м	158115	132690	3060	74940	200	369005	100.0

При извеждане на сечите трябва да се прилага системен контрол от страна на стопанството, с цел повишаване качеството на добиваната дървесина, чрез добиване на предвидената в окомплектовката сортиментна структура.

Посочените добиви се отнасят общо за ползването през десетилетието. Същите са в зависимост от комплектованите насаждения за сеч през съответната година.

е/ Описание и обосновка на ползваните различни техники и оборудване за дърводобив

При правилно провеждане на лесокulturните и лесовъдски мероприятия ще се постигне по-пълно използване на съществуващите растежни условия за производство на дървесина. Едновременно с повишаване на продуктивността на гората се осигурява и подобряване на другите полезни функции на горските екосистеми.

Ползването на дървесина от горите се извършва, както за задоволяване нуждите на обществото, така и за подобряване състоянието на насажденията и осигуряване на устойчивото им развитие. При стопанисването им се спазва принципа за непрекъснатост, постоянство и неизчерпаемост на ползването. Ползването от горските територии по смисъла на закона представлява добива на дървесина и/или странични ползвания, както и разпореждането с тях.

Освен камералната работа по определяне обема на годишното ползване, залегнало в годишния план за ползване по видове сечи, видове гори и дървесни видове, предшестващия подбор на подлежащите за сеч насаждения, дърводобивната дейност има важно, ако не и основно значение за икономическата дейност на стопанството. Това се допълва от факта, че дърводобива като дейност, заплащана от страна на горското стопанство от една страна, е и дейност извършвана от ползвателите в сектора, от друга. И за двете страни разходите за изпълнението ѝ трябва да са ниски, за да има възможност за по-висока печалба при последваща реализация на добитата дървесина. Дърводобивът се осъществява съгласно Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии-държавна и общинска собственост, както и за ползването на дървесина и недървесни продукти чрез възлагане на фирми изпълнители, регистрирани в публичния регистър на ИАГ. Тези фирми най-често участват и в покупката на добитата дървесина.

Съществена част от дърводобива е избора на технология на дърводобив. По своята същност технологията на дърводобива е цялостната организация, съвкупност от процеси, чрез които се получава краен продукт – дървесина.

Разработването на технологичен план на добив на дървесина, съдържа схема на разработване на сечището с разположение на гравитационни зони и полета, разположение на горскотранспортните пътища и временни складове, технологична схема, обхващаща първичната обработка на дървените материали със съответните операции /кастрене и разкрояване/, къде ще бъдат извършени – на сечището, на извозния път, на временния склад, извозът на дървените материали от сечището до временния склад, продължителност на периода за добив, организация на труда /работна група или бригада/.

Върху схемата на разработване на сечището оказват влияние наклона на терена, формата и размерите на сечището, характеристиката на насажденията с таксационните си данни /възраст, дървесен вид, вида на гората, среден диаметър, среден запас на ha/, а върху схемата - броя и вида на машините, броя работници, заети в дърводобива. Неизменно свързана с технологията на дърводобив е и последващото товарене, сортиране и рампиране на дървесината.

По-конкретно на територията на ТП ДЛС „Росица” услугата дърводобив се извършва основно със собствени работници, назначени към стопанството.

Условията за избор на технология на дърводобив е много трудна, поради стръмните (69,5 %) и много стръмните (13,0 %) наклони на терена спрямо общата площ на стопанството, често неправилна форма на сечището, с извозно разстояние 100-700 м.

Технологичният вариант, който най-често се практикува е първичната обработка да се извършва в сечището /кастрене/ и разкройване на временния склад, като извозът на дълги секции до временния склад се осъществява със специализирана техника или въжена линия. Използва се и технологичен вариант, при който кастренето и разкройването се извършва в сечището, а сортиментите се транспортират до временния склад чрез специализирана техника или животинска тяга.

ж/ мерки за идентифициране и опазване на редки, застрашени и изчезващи видове и/или техните местообитания

На територията на ТП ДЛС “Росица” се намират следните защитени природни обекти:

1. **Защитена местност “Батошевски манастир”**, обявена със заповед № РД-1319 от 27.12.2002 г. на МОСВ.

На територията на ТП ДЛС “Росица” части от две Защитени зони по Натура 2000:

1. **Защитена зона “Централен Балкан - буфер” BG0001493** - за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (Директива за Местообитанията) - обявена по Директива 92/43/ЕЕС, съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие с РМС № 811 от 16.11.2010 г. - с обща площ от **8196,1 ха.**

2. **Защитена зона “Централен Балкан Буфер” BG0002128** - за опазване на дивите птици (Директива за птиците), обявена по Директива 79/409/ЕЕС, съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие с РМС № 335 от 26.05.2011 г. - с обща площ от **784,1 ха.**

Общата площ на всички **Защитени зони по Натура 2000**, разположени върху горските територии на ТП ДЛС “Росица” е **8980,2 ха, което представлява 65,98% от площта на стопанството** (което се дължи на това, че площта на защитена зона „Централен Балкан – буфер за местообитанията BG0001493 изцяло се припокрива с площта на „Централен Балкан Буфер” за птиците BG0002128).

Стопанството има разработен Доклад за Гори с висока консервационна стойност, както и влезли в сила Заповеди на Директора на стопанството, свързани с прилагането на принципите на Националният стандарт на Република България.

Целта на въвеждането на понятието Гори с висока консервационна стойност е да пренасочи дебатите по определянето на конкретни видове гори (напр. първична, вековна гора, и т.н.) или методи за дърводобив, съгласно съвременните схващания, като насочи вниманието към стойностите, които правят гората значима. Чрез определяне на тези ключови стойности и осигуряване на тяхното запазване или повишаване, става възможно вземането на рационални решения за стопанисването на горите, съвместими със запазването на важните екологични и социални стойности.

ГВКС притежават екологични и социални стойности като например уникално биоразнообразие, водоохранни и противоерозионни функции, представляват културно

наследство или съхраняват археологически обекти. Там, където тези стойности са от съществена необходимост или имат критично значение, гората представлява Гора с Висока Консервационна Стойност.

Процесът, свързан с ГВКС допълва планирането на политическо ниво - разработване на Национални Горски Програми, Натура 2000. Концепцията разчита на определяне на ВКС и последващото им стопанисване с цел запазване или повишаване на тези стойности. Тя носи допълнителни отговорности по стопанисването на горите. Прилагането на концепцията за ГВКС в процеса на горското планиране е гаранция за постигане на по-добро управление и защита.

Съгласно актуализиран Доклад за ГВКС на ТП ДЛС „Росица” на територията на стопанството са определени следните ГВКС:

- площ на гори с ВКС 1 – 8 039,8 ха;
- площ на гори с ВКС 2 – 9 979,0 ха;
- площ на гори с ВКС 3 – 8 039,8 ха;
- площ на гори с ВКС 4 – 9 868,9 ха;
- площ на гори с ВКС 6 – 79,1 ха.

Общата площ на горите с ВКС в държавните горски територии на стопанството е 10219.9 ха. Спазвайки принципите на Националният стандарт са определени и 10% от залесените горски територии, държавна собственост, без ползване, за запазване на биоразнообразието, а именно 1029,3 ха, като в това число 753.5 ха са Гори във фаза на старост.

з/ Карти, обозначаващи горските ресурси, включително видове гори, водни течения и дренажи, отдели/подотдели, пътища, сечища, складове за дървесина и преработвателни мощности, защитени територии, уникални биологични или културни ресурси /ГВКС/, както и други планирани дейности

Към изработения ГСП са приложени и следните карти:

- На планираните мероприятия;
- По видове собственост;
- За защита от пожари по класове на пожарна опасност;
- На защитените зони по ЗБР;
- На горите с ВКС;
- На листовете;
- На землищата;
- На ГСУ;
- На почвите;
- На геоложките формации;
- На защитените територии по ЗБР;
- На ловностопанските мероприятия;
- На ловностопанските райони.

и/ Природозащитни мерки, основани върху оценки на околната среда

При планиране и преди извеждане на мероприятия се прави оценка на въздействието на дейностите върху околната среда, включително се определят мерки за намаляване на отрицателното въздействие. Дейностите се съобразяват с утвърдените програми, планове, горскостопански практики, доклад за ГВКС, както и с резултатите от мониторинга на биологичното разнообразие и ГВКС.

к/ Противопожарен план и карти на районите с повишен риск от пожари

Горските територии на ТП ДЛС “Росица” представляват един противопожарен блок, за който са планирани необходимите противопожарни мероприятия. Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на противопожарните стопански карти в мащаб 1:25000.

Възможните източници, от които би могла да възникне пожарна опасност за горските комплекси в района на ТП ДЛС “ Росица” са разположените сред тях населени места, пресичащите ги шосета и пътища, биваците на туристи, пастири, горски работници и др.

Най-честите причини за възникване на пожари са следните:

- Изгаряне на треви и храсти при почистване на ливади и ниви, които граничат с гора;
- Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове;
- Небрежно боравене с огън от работници, пастири, туристи;
- Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в гората;
- Самозапалване на лесно запалими вещества и материали;
- Аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;
- Самозапалване на сухи треви или дървета при природни явления (мълнии).

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на картите за защита от пожари в мащаб 1:25 000 със съответния цвят на класа на пожарна опасност. Класа на пожарна опасност на насажденията и останалите горски площи е определен според характеристиката на преобладаващите насажденията и степента на овлажняването на месторастенето .

Планираните противопожарни съоръжения и наличните изкуствени и естествени такива са нанесени върху картата на противопожарните мероприятия в М 1:25 000.

л/ плановете за мониторинг на прираста, възобновяването и динамиката на насажденията

Мониторингът се извършва с цел идентифициране на наблюдаваните промени в условията на ресурсите по отношение на темповете на растеж, определяне на социално-икономическите аспекти, определяне влиянието на горскостопанските дейности върху измененията на околната среда. Изводите от мониторинга се вземат от утвърдени форми съгласно националното законодателство и утвърдени стандартни формуляри.

22.05.2026 г.

Изготвил:

/инж. Яница Райкова – зам. директор/